

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 29, szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 252. SZÁM

A legszebb ajándék

A világ dolgozói a szeretet hangján ejtik ki Sztálin nevét. A dolgozó emberiség vágyainak jelképe Sztálin; Marx-Engels-Lenin tanainak méltó továbbfejlesztője. Vezetésével teremtették meg, az elmaradott mezőgazdasági és fejletlen ipari országból a szocializmus hazáját, a világ legelőrehaladottabb mezőgazdasági és legfejlettebb ipari országát a szovjet dolgozók. Lángeszű vezetésével győzött a Szovjet Hadsereg a Nagy Honvédő Háborúban és az ő irányítása s a Bolsevik Párt mozgósítása nyomán ér el új és nagyszerű eredményeket a szovjet nép országa újjáépítésében, a kommunizmus felé haladó uton.

Hazánk felszabadítása, a kapitalista rendszer gyűrűjéből való kiszakadásunk a népi demokrácia útján történő elindulásunk a szocializmus építésére, szorosan összefonódott Sztálin nevével.

Sztálin december 21-én tölti be 70-ik életévét. A grivicai vasúti műhelyek mozdonyosztályának munkásai, lelkes felhívásban fordultak Népköztársaságunk valamennyi munkásához, technikusához, mérnökéhez és tisztviselőjéhez avégett, hogy a november 7-e tiszteletére folyó szocialista versenyeket Sztálin születésnapja tiszteletére december 21-ig folytassák.

Nincs olyan dolgozója országunknak, aki ne fogadná örömmel és lelkesedéssel ezt a versenyfelhívást. A kolozsvári „Herbák János” és a szatmári „Unió”, a dícsőszentmártoni „Nitrogén” és a máramaroszigeti „Unitatea”, a nagybányai „Phönix” és a marosújvári „Szódalpar”, a tordai cementgyár és a nagykarolyi olajgyár, a felsőbányai, kapnikbányai és sarmasági bányászok éppen úgy, mint a szovjet módszerrel kiváló eredményeket elérő építőipari munkások, vagy az állami üzletek dolgozói tudják, hogy a Sztálin születésnapjának tiszteletére induló versenynek lelkesedésben, nekilendülésben és határozottságban példamutatónak kell lennie.

Nincsen elegendő helyünk azon gyárak és üzemek nevének lerögzítésére, amelyek Állami Tervünket máris befejezték. Csak a kolozsvári CFR-műhelyek öntödét, az aranyosgyéresi Sodranyipar villanyhegesztő- és huzalosztályát, a szatmári „Unio” gyár öntödét, a kolozsvári RATA-t és a Menajul gyár egyes osztályait, vagy a szatmári „Erdélyi Textilipar”-t említhetjük. Sokkalta nagyobb lesz azonban azoknak a száma, amelyek a világnak a kizsákmányolás fel számolására utat mutató november 7-re, tehát közel két hónappal hamarabb teljesítik első Állami Tervüket.

Ezek a gyárak és üzemek a további folyó versenyben azt a célt tűzik maguk elé, hogy december 21-ig jónéhány százalékkal már 1950-re termeljenek. Ez pedig egyértelmű azzal, hogy több áru lesz, olcsóbb és jobb. Egyértelmű azzal, hogy szellettjük Iparosodásunkat, elmaradottságunk felszámolását, meggyorsítjuk a szocializmus építését.

A szocialista Ipar vezetőinek első szovjetunióbeli értekezletén, 1931-ben, Sztálin ezt mondta: „Ezt, venszáz évvel maradtunk el az előrehaladott országok mögött. Ezt az időt nekünk tíz év alatt kell megtennünk...” A szovjet emberek a szocialista Ipar nagyszerű csomó-

Hetvenötödik születésnapja alkalmából!

Az ország dolgozó népe köszönti Parhon Constantin professzort, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának elnökét

BUKAREST. — Parhon Constantin professor, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának Elnöke, 75 éves. Ebből az alkalomból országunk dolgozó népe melegen köszönti Parhon Constantint.

Különleges tudományos érdemeiért és a nép érdekében kifejtett tevékenysége elismerésül a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöki Tanácsa ez alkalomból a Román Népköztársaság Csillagkeresztjének I. osztályú jelvényeivel tüntette ki a 75 éves Parhon Constantin professzort.

Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkára, első helyettes miniszterelnök és Groza Péter dr. miniszterelnök az alábbi táviratokat intézték Parhon Constantin profeszorhoz:

PARHON CONSTANTIN professor-akadémikusnak,
a RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnöki Tanácsa Elnökének,
BUKAREST

Hetvenötödik évének betöltése alkalmából melegen köszöntjük Ont drága Parhon elvtárs. A Román Népköztársaság munkáosztálya azt a tudóst tiszteli Önben, aki évek során át össze tudta egyeztetni a tudomány fejlesztése terén kifejtett gyümölcsöző tevékenységet a nép haladásáért és szabadságáért folytatott küzdelemmel.

Még a polgári-földesúri elnyomás és az imperializmus országunk feletti uralmának éveiben Ön részt vett az obszkrantizmus és a polgári nacionalizmus ellen, a szocializmus nagy hazája, a Szovjetunióval való barátságért folytatott harcban.

A szovjet tudósok dicső példáját követve, ma ugyanazzal a szorgalommal dolgozik Ön a néphez kötött és a nép szolgálatában álló tudomány felvirágoztatásáért, a szocializmus építéséért országunkban.

Hosszú életet, jó egészséget és sikeres munkát kívánunk Önnek, Parhon elvtárs.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének nevében:
GHEORGHIU-DEJ.

PARHON CONSTANTIN professor-akadémikusnak,
a RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnöki Tanácsa Elnökének,
BUKAREST

Hetvenötödik életévének betöltése alkalmából a Román Népköztársaság kormánya nevében üdvözlöm, jó egészséget és hosszú életet kívánok Önnek

Az Ön többévtizedes következetes tevékenysége a tudomány szolgálatában a nagy Szovjetunió iránti barátság, a demokrácia és a béke szolgálatában, a szocializmus építésének szolgálatában állott.

Az egész ország értékeli az Ön politikai és tudományos munkásságát, és teljes erejéből támogatja azoknak a magas, felelősségteljes feladatoknak elvégzésében, amelyeket országunk dolgozó népe bízott Önré.

GROZA PÉTER dr.
miniszterelnök.

Egymásután csatlakoznak az üzemek dolgozói Sztálin születésnapjára indított szocialista munkaversenyhez

BUKAREST. — A grivicai műhelyek mozdonyosztálya munkásainak felhívására, amelyben országunk valamennyi munkását, technikusát, mérnökét és tisztviselőjét. Sztálin 70-ik születésnapjának tiszteletére munkaversenyre hívták, az üzemek dolgozói részéről mind nagyobb visszhangra talált.

SOVROMMETAL — RESICA

RESICA. — „Sovrommetal” 11 ezer dolgozója tartott gyűlést, amelyen elfogadták a grivicai mozdonyosztály munkásainak felhívását és arra kötelezték magukat, hogy december 21-ig az alábbi munkát végzik el: A porkoksznál 0,7 százalékkal, a magaskemencénél 3,6 százalékkal, az acélgyártásban 6,7 százalékkal, a hengerműveknél 9,7 százalékkal haladják meg a termelésben előirányzott mennyiséget. Vállalkoztak még arra, hogy öntöttvasból 11,1 százalékkal, acélból 7,1 százalékkal, samott-téglából 34,1 százalékkal, mozdonyokból 2,4 százalékkal, gőzgépekből 6,6 százalékkal, ekékből 9,2 százalékkal, kapából 7,8 százalékkal és ásból 7,5 százalékkal termeljenek többet, mint amennyit a terv előír. A munka termelékenységét 1949 első nyolc hó-

napjához képest 2 százalékkal növelik, ugyanekkor az önköltségi árat ugyanehhez az időszakhoz viszonyítva 2 százalékkal szállítják le. A „Sovrommetal” dolgozói kötelezték magukat arra is, hogy újabb 500 munkástársukat vonják be szocialista versenybe, a napi önköltségi ár grafikonját a feldolgozó műhelyekre is kiterjesztik. November 7-ig 36 munkástársat adnak át a használatnak, december 21-ig pedig további 104-et. Ugyancsak december 21-ig fejezik be a gyári szakiskola tanulóinak otthonát és étkezdéjét.

SOVROMTRACTOR — BRASSÓ

BRASSÓ. — A „Sovromtractor” munkásai szintén gyűlést tartottak és kötelezettséget vállaltak arra, hogy november 7-ig az eddig vállaltakon felül további 100 traktort gyártanak, december 21-ig pedig még 300 traktort adnak mezőgazdaságunknak. Az önköltségi árat 3 százalékkal csökkentik, a munka termelékenységét pedig 25 százalékkal fokozzák; a selejt 2 százalékos csökkentésével a harmadik évnegyedhez képest 5 millió lejt takarítanak meg a gyáron. A „Sovromtractor” munkásai kötelezték magukat, hogy további 600 társu-

kat vonják be a szocialista versenyekbe, a gyár udvarán 100 gyümölcs- és diszfát töltenek és a gyári étkező befogadóképességét 500-al bővítik.

VASILE ROAITA — BUKAREST

BUKAREST. — A fővárosi „Vasile Roaita” gyár dolgozói nagygyűlésükön termelésük tonnamennyiségének 1 és fél százalékos növelésére vállalkoztak november 7-ig. December 21-e tiszteletére a harmadik évnegyedhez képest a munka termelékenységét 5 százalékkal fokozzák, az öntöde és a kovácsműhely fogyasztását 6 százalékkal leszállítják, az öntési selejtet 10 százalékkal, a feldolgozott munkadarabok selejtjét pedig 8 százalékkal csökkentik. Vállalkoztak még arra, hogy a villany és üzemanyag fogyasztásban 400 ezer lejt mentakartanak, és az önköltségi árat 3

százalékkal leszorítják. Kötelezték magukat, hogy az igazolatlan hiányzások számát 5 százalékkal csökkentik, egy komplex-brigádot létesítenek és az üzemben működő 10 IMSZ-brigádot mozgósítják. Ugyancsak december 21-ig az egész üzembe bevezetik a központi fűtést és megalakítják a gyár önszolgálati egyesületét.

SOVROMPETROL — TITEA

BAICOI. — A Titeai „Sovrompetrol” üzem munkásai december 21-e tiszteletére kötelezték magukat, hogy a munka termelékenységét a harmadik évnegyedhez képest 10 százalékkal növelik, ugyanakkor a furási önköltséget 10 százalékkal csökkentik. November 7-e és december 21-e között 4,5 százalékkal több nyersolajat termelnek, mint amennyit a terv előír. Ugyancsak december 21-re a terven felül két új szondát helyeznek működésbe.

Nem változik a lakbér

BUKAREST. — Az Igazságügyminisztérium közli: Az 1949 október 26-tól 1950 április 23-ig terjedő időre az érvényben lévő törvények értelmében a lakbér ugyanaz marad, mint amilyen 1949 április 23 és október 26-a között volt.

Az igazságügyminisztérium ilyen értelmű határozati javaslatot terjesztett a minisztertanács elé.

Jétől lelkesítve megfogadták vezetőjük útmutatását. Mennyivel könnyebb tehát a mi feladatunk: elöltünk áll a szovjet Iparnak a sztálini öt éves tervek során szerzett tapasztalata, kezdve a nehézipartól a közszükségleti cikkek előállításáig Iparágakig.

A Sztálin születésnapjának tisz-

teletére folyó szocialista versenyeknek az eddigéig még konkrét, több munkavállalásokon kell alapulniuk. Ismerjük meg minden gyár, minden osztály és csoport, minden gép realitá, de legmagasabb teljesítőképességét. A munkavállalást ehhez szabjuk. Az üzemi párt-szervezetek és a szakszervezetek

hassanak oda, hogy a december 21-i versenyek középpontjában a belső tartalékok maximális kihasználása, a takarékoskodás, a munka jobb megszervezése álljon. A kohóipari munkások indítványozta technikai-gazdasági jelzőszámok bevezetésével. Országunk szocialista Iparának

fejlesztéséért a dolgozók anyagi és kulturális életkörülményeinek szüntelen javításáért folyó harc a legszebb ajándék, amelyet a Román Népköztársaság dolgozói nyújthatnak Sztálinnak; a dolgozó emberiség lángeszű vezetőjének és tanítómesterének.

A könyvterjesztés nem kereskedelem, hanem politikai munka

A szocializmus építésének egyik legfőbb feladata országunkban a dolgozók politikai és ideológiai színvonalának emelése. Ezt a célt szolgálják — számtalan tudományos és kulturális intézményünkön kívül — a könyvek. Milliós és millió tudományos és szépirodalmi könyv és broszura jelenik meg évente. Olyan példányszámokat

érnek el egyes művek, amilyenekről a letűnt tőkés-földesuri rendszer vezetői még álmodtak sem hitték, hogy hazánkban rövid időn belül elérhető. Ahhoz azonban, hogy a könyvek valóban betölthessék hivatásukat, nemcsak a kiadóra, hanem a terjesztőre is nagy feladat hárul.

véghezvinni. Ez nem kereskedelem, hanem a politikai munka.

OLVASÓKÖRÖK. TANFOLYAMOK

Fokozott gondot kell fordítani az olvasókörekre, az esti tanfolyamokra is. A könyvek megkedveltetésének, az olvasási igény felkeltésének, a tudomány és a kultúra terjesztésének igen fontos eszközei ezek. Falvakon a Magyar Népi Szövetség helyi szervezetére is nagy feladat vár ezen a téren. Az esti tanfolyamok, olvasóköri munkák mindenütt megalakultak, vagy alakulóban vannak. Sikeres munkát azonban csak úgy végezhetnek, ha a vezetőségük megbízottak helyesen politikai munkaként értelmezik feladatukat, vonzóvá teszik a műsort, felkeltik az érdeklődést, az olvasási igényt. Ugyanez a szerepük a könyvtársoknak is.

A jó könyvtáros nem lehet régi értelemben vett hivatalnok típus. Ismernie, szeretnie kell a kezén átmenő könyveket, tudnia kell, hogy kit milyen kérdés érdekel.

melik könyvet fogja szívesen olvasni: agitációs, propaganda munkát kell kifejtenie. Természetesen ehhez szorosan hozzátartozik az is, hogy a könyvtárban az olvasóközönség érdeklődési körének és színvonalának megfelelő könyvek legyenek tulsúlyban. Ez pedig nagy körültekintéssel, a könyvtár anyagának állandó fejrissítésével lehet elérni.

A helyes könyvterjesztés tehát a szocializmus építése nagy művének egyik nélkülözhetetlen részfeladata. Az a könyvterjesztő, aki munkáját így fogja fel, az megértéssel, lélekkel, körültekintéssel tölti be feladatát, hazafias politikai munkát végez hozzájárul a szocializmus építéséhez.

A könyvterjesztők feladatai

Sok tennivaló van még ezen a téren. A sokmillió könyvet el kell juttatni a dolgozókhoz, mondanivalóiknak be kell hatolniuk az olvasók tudatába, hogy valódi alkotó erővé válhasson.

hogy a jó könyv a dolgozónak valóban barátjává, segítő társává, vezetőjévé váljék. Fel kell kelteni minden dolgozónak az érdeklődését, az olvasási kedvet, el kell érni azt, hogy minden munkás és dolgozó paraszti igényelje az olvasást akárcsak a munkáját, az evést vagy az alvást. Ez a feladata a könyvterjesztőknek — nemcsak a Román Munkáspárt szervezetének, hanem a tömegszervezeteknek, az Ifjúsági Szövetségnek, a Magyar Népi Szövetség szervezetének is.

A Magyar Népi Szövetség kolozsmezei szervezete november 7-én tartotta a

1500 könyv, illetve broszura előadását vállalta. Ugyanakkor könyv és broszura terjesztési versenyre hívta ki a RDNSZ kolozsmezei szervezetét.

Dicséretreméltó akció ez, mert a tudomány, a műveltség terjesztését s ezen keresztül az országunk újjáépítéséért folyó erőfeszítések fokozását célozza. A cél nagy, mechanikus eszközökkel nem lehet sikerrel véghezvinni. A könyvek terjesztői — a Magyar Népi Szövetség aktivistái, sajtó és propaganda-teljesítmény, utcafelolvasói — elsősorban maguk kell, hogy ismerjék, szeressék a könyveket. Menyival más eredményre jut az

a könyvterjesztő, aki fel tudja kelteni az érdeklődést, meg tudja magyarázni milyen kérdéssel foglalkozik a könyv, miért fontos tudni azt, amit tárgyal! Így eléri azt, hogy a vásárló el is olvassa a könyvet — ezzel pedig a szocializmus építéséhez járul hozzá.

A dolgozó a könyvben feleletet talál minden kérdésre, megóvja őt a tévedésektől, a rendszeres olvasás, műveltségi színvonalának emelkedésére egyik fontos eszköze az anyagi fellendülésnek, az életszínvonal emelkedésének.

MIT MUTAT A KÖNYV

Hogy milyen segítséget képes nyújtani csak egy szépirodalmi könyv is, elég ha erre Solohov „Uj barázdát szánt az eke” című nagyszerű regényét említjük meg. Megmutatja ez a könyv, hogy milyen harcok árán alakultak meg a Szovjetunióban a kolhozok: hogyan akadályozta ezt az osztályellenesség, milyen tévedésekbe, tulkapásokba estek egyes kommunisták, hogyan segítette a Bolsevik Párt és Sztálin. Ma, amikor hazánk is áttér a mezőgazdaság kollektivizálására, felbecsülhetetlen értékű jelent egy ilyen könyv: a Szovjetunió évtizedekre menő tapasztalatait bocsátja rendelkezésünkre, hozzásegít ahhoz, hogy a hibákat elkerüljük vagy kiküszöböljük. Évek hosszú sorával gyorsítja meg a fejlődést. Ennek s az ehhez hasonló könyveknek a terjesztése nem lehet pusztán „elárulástás”, ezt szeretettel, meggyőződéssel és meggyőzően kell

Előadást rendezett a tordai „Bălcescu” kulturothton

TORDA. — A tordai „Nicolae Bălcescu” ujonnan nyitott Népi Atheneum is lendületesen kapcsolódik be a kulturális munkába. Október 16-án kezdte meg — ünnepélyes megnyitással — ismeretterjesztő előadásainak sorozatát. Az előadó ismerette a Népi Atheneumok szerepét a dolgozók ideológiai, politikai és kulturális színvonalának emelésében, majd párhuzamot vont a háborús úszító, a dolgozókat mesterségesen tudatlanságban tartó nyugati politika s Népköztársaságunk politikája között, melynek központi törekvését képezi a gazdasági életszínvonal, a jólét emelésével együtt a tudomány terjesztése, a kulturális színvonal emelése is. Az előadást művészi műsor követte, melynek énekszámai, szavaltatai nagy sikert arattak.

Ugyanazon a napon a kulturesoport tagjai Várfalva földműves dolgozóit keresték fel s a román-magyar testvériség és együttműködés szellemében nagyszerű előadást tartottak.

Október 19-én magas művészi színvonalon álló műsort adott elő a Népi Atheneum kultúrgárdája a Gorkij Maxim-mozi nagyerőműben. A műsor keretében a Népi Atheneum román és magyar énekkara, színjátszó-, tánc- és szavaltó csoportja szerepelt, a Román Népszínház művészi gárdájának közreműködésével. A bőséges, 23 számból álló műsoron román és magyar szavaltatok, táncszámok és színpadi jelenetek szerepeltek. A tordai Népi Atheneum vezetősége eredményes munkát végzett.

Nemes Miklós tudósító

...és így fogadták a várfalviak

VÁRFALVA. (Levelezőnk től.) — A várfalvi dolgozó földműveseknek alkalma nyílt végignézni a tordai Népi Atheneum kultúrgárdája által bemutatott tánc- és énekszámokat, szavaltatokat és színdarab számokat. Ez nagymértékben hozzájárult a dolgozó földművesek kulturális színvonalának emeléséhez egyben tapasztalatokkal gazdagította a várfalvi kulturothton munkáját is.

A várfalvi dolgozó földművesek nagyszámban vettek részt a 4 órán keresztül tartó művészi előadáson. Különösen nagy visszhangot keltett a Magyar Népi Szövetség dalárdája és a „Békét akarunk” című négyfelvonásos román színdarab.

A várfalvi dolgozó földművesek szeretnék, ha a Népi Atheneum kultúrgárdája minél gyakrabban felkeresné őket, hogy ezáltal — a szórakozás mellett — tudásukat is fejlesszék s tapasztalatokat szerezhessenek a kulturális munkában. A várfalvi dolgozó földművesek forró üdvözlét küldik a tordai Népi Atheneum kultúrgárdájának

Pataki József levelező.

Az őszi mezei munka sem akadályozta meg

az Andrásy-telep IMSz tagjainak kulturális munkáját

Az Andrásy-telep IMSz tagjai megértve a kulturális munka szerepét a szocializmus építésében, szorgalmas tevékenységet fejtenek ki a Művelődési Utmutatóban megjelent színdarabok és népi táncok betanulásában és előadásában. Az ifjak a Művelődési Utmutatóban megjelent színdarabok és népi táncok nagyrészt bemutatták. Legutóbb október 23-án a „Zsuzsáné póruljárt” című egyfelvonásos színdarabot és a „Kádár Pál” népi táncot adták elő. Az Ifjúsági Szövetség tagjainak szorgalmát és öntudatát

bizonyítja az a tény is, hogy a legnagyobb munkaidő — a vetés és terménybetakarítás munkálatai között is — fáradságot nem ismerve, sokszor éjjel utánig elnyúló próbákkal tanulták be a darabot. A színdarab s a népi tánc-számok kívül dalárdaszámok és szavaltatok szerepeltek a műsoron. Az előadások mintegy 300 személy vett részt. Sokan jöttek a környező falvakból is. Az Andrásy-telep ifjainak szorgalmas, öntudatos munkája követésre méltó példát nyújt. Kasler Imre levelező

Álmodik a természet...

Rövidülnek már a nappalok... hosszabbodnak az éjszakák. A természet sokszeregyi élőlényei téli pihenőre tér. Csöndes lesz a határ — néma az erdő... kietlen a mező. A tél ezernyi gyilkos fejevével már ott leselkedik a csupasz bokrok között a Földünk legdrágább kincsének, az ezerarcú életnek most kell megvívnia harcát az elmulással. A fák elhullatják lombjaikat, nehogy a hideg és a szárazság áldozatai legyenek. Vándorútra kelnek a madarak, az emlős állatok pedig téli álomba merülnek, hogy így kibírassák a fagy jeges ölelését s a táplálékhiány sorvasztó szorítását.

Különösen érdekes az állati szervezet védekezése az elmulás és pusztulás ellen. A milliónyi sejt-munkát foglalkoztató állati szervezet téli időn olyan gyűrűzethez hasonlítható, amelynek nagy nyersanyaghiánnyal és tartós üzemzavarokkal kell megküzdenie. Csölkéntenie kell az üzem működését, lassítania kell a munka ütemét, hogy a nehéz idők elmulásával ismét kipihenten induljon meg a termelő munka.

Az üzemcsökkentés legjobb eszköze az álom, amely alatt a szervezet minden egyes része csökkenő nyersanyag fogyasztást, s egyben erőt is gyűjt a tavaszi többletermeléshez. Az álom csodálatos tünetmentésével nem kisebb kutató, mint Pavlov tanár foglalkozott, s az ő kutatásai nyomán derült fény a téli álom alvó emlősök hosszú pihenésére is.

Az álom a halál édes testvére — s így nem csodálatos az sem, ha a téli nyugalom ideje alatt egyes állatok valóságos tésztaállottak lesznek, téli merevség állapotába kerülnek. A hidegvérű, helyesebben változó hőmérsékletű gerincesek, halak, békák, kigyók szervezete olykor minusz 1-2 fokra is lehül minden különbözőbb természetű nélkül. Eközben testük teljesen megmerevedik s az élet semmi jele sem árulja el azt, hogy haláluk csupán látszólagos. A lisztbogár még minusz 17 fokot is kibír, s egyes szünypósfajok minusz 40 fokon sem pusztulnak el. Halakat és békát jégálmomban fagyaszthatunk anélkül, hogy ezzel halálukat okoznánk. Lassan felmelegítve testüket, az élet újra visszatér és kísérleti állataink magukhoz térve, újra folytatják megszokott életműködéseiket. Az igazi téli álom a melegvérű emlősök sajátossága. A denevér, ürge, hörcsög, mormota és pele agyvelőjében külön alvási és hibernáló központok intézik a téli alvás lebonyolítását. Olykor az is előfordul, hogy ezeknek a szabályozó központoknak működésében valamelyes üzemzavar áll elő. Ilyenkor az állat kivételesen már nyáridőn álomba merül. Érdekes, hogy például a repülő emlősök közé tartozó denevérek az utóbbi időben mindinkább szaktítottak a téli álommal, s nagy tömegeik őszi időn vándorútra kelnek azért, hogy a déli, melegebb tájakon hozzájuthassanak jórészt bogaraktól álló táplálékukhoz.

Tehát — kérni a kíváncsi olvasó — hol maradnak a közismert „hétalvók”, a borz, a mókus s a medve? Hát bizony ő róluk csak a felületes megfigyelő állíthat olyasmit, hogy hétalvók lennének. Az ő téli álomuk nem is alvás, hanem sokkal inkább nyugvás, mely abból áll, hogy ezek az állatok télen sokkal többet alszanak, mint nyáron. Tányértalpi koma például egyenesen rossz alvó. Nyugtalanul pihen, föl-föl kel, sőt kölykeit is a „téli álom” ideje alatt szoptatja, sokszor hetekig. A mókus is szorgalmasan felkeresi az ősszel készített élelkmagot s az élelkmagot hónapokig egyfolytában, hanem ki-ki néz, sőt talgat, mintha csak a megálló tavaszt lesné szorgalmasan.

Ha aztán beköszönt a kikelet, ismét megmozdul az élet, s ritmusa milliónyi sejt parányi ütemén zendül pompás szimfóniává. Mert minden változik, az álom megszűnik, a pihenés erővé módosul s az élet ismét legyőzi az örök ellenét: a Halált.

A kolozsvári mozgóknak műsora

A „Szovjet film” ünnepl hetének keretében

Okt. 28 - nov. 3

Péntek október 28	Capitol Popular Maxim Gorkij	A Szalingerádi csata A Satri-i tanítónő Az Orosz kérdés	Uránia Munkás Vörös Csillag	A harmadik csapás A nagy fordulat A 217-es ember
Szombat október 29	Capitol Popular Maxim Gorkij	Egy igaz ember története Hat órával a háború után A Satri-i tanítónő	Uránia Munkás Vörös Csillag	Az Orosz kérdés A harmadik csapás A nagy fordulat
Vasárnap október 30	Capitol Popular Maxim Gorkij	Legyőzhetetlenek Egy igaz ember története Hat órával a háború után	Uránia Munkás Vörös Csillag	A Satri-i tanítónő Az Orosz kérdés A harmadik csapás
Hétfő október 31	Capitol Popular Maxim Gorkij	Hat órával a háború után Legyőzhetetlenek Egy igaz ember története	Uránia Munkás Vörös Csillag	A nagy fordulat A Satri-i tanítónő Az Orosz kérdés
Kedd november 1	Capitol Popular Maxim Gorkij	A harmadik csapás Az Orosz kérdés Legyőzhetetlenek	Uránia Munkás Vörös Csillag	Egy igaz ember története Hat órával a háború után A Satri-i tanítónő
Szerda november 2	Capitol Popular Maxim Gorkij	Találkozó az Elbánál Az Eskü Marit	Uránia Munkás Vörös Csillag	Legyőzhetetlenek Egy igaz ember története Hat órával a háború után
Csütörtök november 3	Capitol Popular Maxim Gorkij	Kövirág Találkozó az Elbánál Az Eskü	Uránia Munkás Vörös Csillag	Marit Legyőzhetetlenek Egy igaz ember története

A dolgozók életszínvonalának emelését szolgáló intézkedéseket léptetett életbe a Német Demokratikus Köztársaság

BERLIN. — (Agerpres). A Német Szocialista Egységpart Politikai Irodája október 25-én, kedden, határozatot hozott a lakosság életszínvonalának állandó emelésével kapcsolatban fogandó intézkedésekről.

Elhatározták a bányá-, az acél- és számos más iparágban dolgozók élelmiszerfejlesztésének feladását, Egységes rendszerű élelmiszerjegyek bevezetését, a nehéz testi munkát végző személyek élelmiszeradagjának felemelését, az élelmiszerek árának 10-30 százalékos csökkentését azokban az áruházakban, amelyek nem irányított árucikkeket árusítanak és a közszükségleti cikkek termelésének állandó emelését tartalmazza a határozat. A lakosság részére kiosztásra kerülő textil- és lábbeli mennyiséget 1950 január 1-től kezdődően felemlélik.

Feladatként jelöli meg a határozat, hogy a mezőgazdaságban a hektáronkénti átlagtermés növelésével, az ipari cikkek termelésének fokozásával és a behozatal kiszélesítésével olyan anyag- és árukészletet kell létesíteni, amely 1950 év végéig lehetővé teszi a jegyrendszer megszüntetését az élelmiszerekre és a lehető legtöbb közszükségleti cikkre.

népei építészetének fényképi-állításnak.

A FRANCIA KORMÁNYVALSÁG ELHÚZÓDÁSA NEM TETSZIK AZ USA-NAK

PARIS. — Bidault kormányalakítása ugyanazokba a nehézségekbe ütközik, amelyek elődeit: Mochot és Mayert megbuktatták. A francia tömegek nyomására ugyanis egyre jobban kiéleződnek a többségi pártokban felmerült személyi és hatalmi ellentétek.

Bidault tisztában van kísérletének minden nehézségével és már a nemzgyűlés felhatalmazása előtt legalább nagy vonalakban meg akarja alakítani kormányát, hogy ne a miniszteri tárcák körül dülő marakodásokon bukják meg, mint elődei. Természetesen, ezzel csak annyit nyer, hogy már most szembe kell néznie a pártok vetélkedéseivel és hatalmi kívánságaival.

Párisi megfigyelők szerint Bidaultnak két ütőkártyája van: a nemzetgyűlés jobboldali többségének fokozódó kimerültsége és Amerika kívánsága, hogy minél előbb véget vessenek a kormányválságnak. Az USA-t ugyanis erősen nyugtalanítja a francia kormányválság elhúzódása és a néptömegek egyre erősödő egységes fellépése. Ennek a nyugtalanságnak egyik bizonyítéka, hogy Hoffmann, a Marshall-terv igazgatója a napokban Washingtonból Párisba érkezik, hogy személyesen megvizsgálja a helyzetet.

Egyes megfigyelők a kormányalakítási kísérlettel kapcsolatban rámutatnak arra az elmentésre, amely a szocialista parlamenti csoport többsége és a párt vezetősége között a tömegek növekvő elégedetlensége következtében jött létre.

NOVEMBER 7- vállalták!

...A NAGYKAROLYI DOHÁNYGYŰJTŐ KÖZPONT dolgozóit, hogy mind a nyolc csoport elfogadja a baneasal dohánylerakat versenyteljesítését és a versenypontok értelmében teljes mértékben kiküszöböljék a boltidőt, felszámolják a késéseket, alaposan megszervezik a munkát, növelik a termelékenységüket és csökkentik az előállítás árakat. A jól megszervezett munkának meg is volt az eredménye: október 23-án befejezték az Állami Terv előirányzatát és ettől a naptól kezdve 1950-re termelnek. Most három új kaput készítenek november 7. tiszteletére, az elhanyagolt régiók helyett.

...A KOLOZSVÁRI 23. SZÁMÚ MAGYAR NYELVŰ ISKOLA TANULÓI, hogy az osztályok versenybe lépnek a tisztaság és a tanulás terén, továbbá tanterem-tisztasági versenyt indítanak. Verseny-dolgozatokat írnak a felső osztályosok és műsorral készülnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulójának megünneplésére. Takarékoskodnak az írószerekkel és pontosan készítik el feladataikat. Az egyes osztályok magaviseleti versenyben vesznek részt és megszervezik a kollektív hallgatóságot a rádió gyermekórájának és megírják az adással kapcsolatos észrevételeiket. A tantestület tagjai vállalták, hogy kiküszöböljék a késéseket, elkészülnek az órákra és elkészítik a pontos óravázlatokat. Meglátogatnak minden szűlőt, takarékoskodnak az írószerekkel, villanyal és vízzel, továbbá közös munkával felújítják az iskolaépületet és az osztályokat.

Az Imperialisták újabb támadása az emberi szabadságjogok ellen

NEWYORK. — (Agerpres). Berlson, a képviselőház demokratapárti tagja Mac Grath igazságügyminiszterhez intézett levelében javasolta, hogy a kommunista internálására a Csendes-Oceán távolos szigetein internáló táborokat létesítsenek.

Berlson levelében megelégedését nyilvánítja ki az Egyesült Államok Kommunista Pártja vezetői ellen hozott ítélet fölött és sajnálkozását fejezi ki, hogy a törvény nem tartalmaz súlyosabb büntetést.

Kijelenti továbbá, hogy „komolyan gondolkozik azon, hogy a kongresszus következő üléséig az elítelt kommunisták részére az „Elba szigetéhez hasonló”-ról szóló törvénytervezetet készítsen és hozzáteszi, hogy ő ismer „egy-egy helyeket a Csendes-Oceánon, amelyek a jövőben hasonló ítéletekben használhatók lehetnének. Ezért úgy vélem hogy készítenünk kell ilyen táborokat országunk határain kívül a hasonló elítéltek számára”.

Első kongresszusát tartja az olasz-szovjet társaság

TORINO. — (Agerpres). Az olasz-szovjet társaság első országos kongresszusát tartja Torinóban, amelyen mintegy 600 kiküldött vesz részt, akik a társaság összes szervezeteit képviselik.

Az országos kongresszust az „Alfieri” színházban nyitották meg a demokratikus kulturszervezetek, a torinói és a többi városokból érkezett munkáskiküldöttek jelenlétében.

A megnyitóbeszédet Pernallini szenátor tartotta, aki hangsúlyozta az Olasz-Szovjet Társaság fontosságát a békeért folytatott harcban és a két nép baráti kapcsolatainak megerősítésében. A kongresszus hatalmas lelkesedés közepette folyt le. A hozzászólások során számos értelmiségi és államférfiu beszélt.

Basso, az olasz Szocialista Párt vezetője a szocialista társadalom új emberéről beszélt, aki szabad, öntudatos építője az új életnek. Sereni szenátor beszédében rámutatott arra, hogy az Olasz-Szovjet Társaság soraiban egyesíti nemcsak azokat, akik tudatában vannak az olasz nép és a Szovjetunió népei baráti kapcsolatainak jelentőségének a békeért és Olaszország fejlődéséért, hanem azokat is, akik a haladó szovjet kultúra szerepét a művelődés újjászülésében és fejlődésében látják Olaszországban és a többi országokban.

A kongresszus számos üdvözlő táviratot kapott az olaszországi demokratikus szervezetektől.

Igen sok látogatója van a társaság védnöksége alatt Torinóban megnyitott, a Szovjetunió

Helyreállított a vasuti és postaforgalom a Kínai Népköztársaság nagyvárosai között

KANTON. — (Agerpres). Az Új Kína sajtóiroda hírszolgálat közli, hogy október 22-től kezdődőleg helyreállított a telefon- és táviróösszeköttetés Kanton, Peking, Tiencsin, Sangháj, Hankau és Fucsau városok között. Kantonból mártáviratokat is lehet küldeni a fenti városokon keresztül a felszabadult helységekbe.

A Kanton-Hankeu vasutvonalon helyreállított a vasuti forgalom Yuntan vasútállomásig, a Kanton-Kaulun vasutvonalon pedig Pnigu vasútállomásig szabad a forgalom.

A kínai Néphadsereg fukieni arcvonalának főhadiszállása jelenti, hogy a Néphadsereg Amoj felszabadításánál halottakban és sebesültekben több

mint 26.000 főnyi veszteséget okozott a Kuomintang maradék erőinek. A hadifoglyok száma meghaladja a 25.000-et, Amojnál a Néphadsereg négy Kuomintang-hadsereget morzsolta fel. A hadiszákmány több mint 130 tüzérségi löveg, 80 gépjármű, 16 harckocsi, 1 repülőgép és nagymennyiségű lőszer volt.

Csen-Kang tábornok vezetésével a partizán-egységek elfoglalták Cse-Ki várost, amely 40 kilométerre fekszik Makao városától. A felszabadított Cse-Ki városban született Szun Yat Szen, aki a mandzsu dinasztia uralma megdöntésére irányuló forradalom vezetője volt és aki felszabadította Kínát a dinasztia uralma alól.

NOVEMBER 7 tiszteletére

Adler Sándor a szatmári Textilgyár élmunkása hat gépre tér át

SZATMAR. — (Tudósítónktól.) A szatmári Textilgyár, mint megirtuk, augusztus 20-ika óta már a jövő évre termel. A gyár kizárólag sárgavaszna-

gyárt. A szatmári Textilgyár olyan munkamódszerrel készíti ezt a közszükségleti cikket, hogy fenntartja magát belőle, sőt még fejlődik is.

Országos érdek, hogy a közszükségleti cikkek termelése fokozódjék. A szatmári Textilgyár ennek szolgálatában járt el, amikor azt tűzte célul maga elé, hogy a termelés mennyiségének

fokozása érdekében a tervét folyamán gépi felszerelését kiegészítéssel emeli. Önmagát két-től meg ennek az évnek folyamán a szatmári Textilgyár oly módon, hogy állami támogatás vagy kölcsön igénybevétele nélkül a rendelkezésére álló ócska textiltgépeket házi kezelésben használhatóvá teszi és termelésbe állítja.

24 páros verseny a gyárban

A tervet a következő időben valósítja meg: November 7-ig 24 szövőszék, december 1-ig további 24 szövőszék, január 1-ig újabb 30 szövőszék.

A termelés fokozásában a gyár minden dolgozója erőinek fokozott bevetésével vett részt. Legyen elég erre egy példa. Adler Sándor a gyár „első” számú élmunkása, már hónapok óta négy gépen dolgozik igen szép eredmény mellett. Ez az Adler Sándor november 7. tiszteletére áttér a hat gépre. A gyár szövői, mint ez a négy gépre való áttérésnél is történt, rövidesen követni fogják. A szatmári Textilgyárban állandóan folyik a szocialista munkaverseny. 24 pár szövő áll szemben egymással. Kemény harc folyik, hogy elragadják Adler Sándortól a versenyzászlót. Ez öt hónap óta eddig még nem sikerült, de nem egy munkástársa már erősen megközelítette Adlert. A szatmári Textilgyár kitűnő szocialista munkaversenyét november 7-ig folytatja.

A gépes különben Dulca Alexandru élmunkás fogja kezelni, aki már a régi berendezésekkel 180 szálalétra teljesítette a normát. A szovjet géppel bizonyára még jobban nővel.

SZILÁGYI ANDRÁS

Megjött a szovjet cvikkoló gép

Nem lesz többé „szük-nyak” a Herbák János-üzemben

A szovjet gyártmányú felsőréz-kaptafárahúzó gép (cvikkoló) a nagyterem közepén áll, besorozva a többi gép közé. Már üzemképes és holnap vagy holnapután dolgozni kezdenek vele. Szép, masszív gép. Abban az országban gyártották, ahol a munka és a munkás felszabadult, ahol cipőt 32 éve nem azért gyártanak, hogy a tőkésnek hasznot huzzanak belőle, hanem azért, mert a tömegeknek lábukba van szükségük. A gép maga is példát ad arról, hogy milyen eredményeket lehet elérni olyan országban, ahol a gyárakat köztulajdonba vették.

Szép és ragyog. A kék- és csillogásnál azonban fontosabb a gép belső ereje, tartóssága, gyors, zavartalan működése, könnyű kezelhetősége stb. — Mindekeztől áradó szavakkal emlékeznek meg a munkások, mesterek és mérnökök.

A Herbák János-gyárban ez az első szovjet gép. A többiekét ezután küldik. A cvikkoló osztály ügymenezett „szük-nyak” volt a gyárban. Itt felhalmozódott a sok félkész gyártmány, mert az osztály eddigi géppárlományával a munkát nem nagyon győzte. A most érkezett géppel és ezután érkezendőkkel a Herbák János-gyár e szük nyakát felszámolja és ezzel az egész üzem többet fog termelni,

mint eddig.

A szovjet cvikkoló gép legfontosabb újítása: saját motorja van. — A régi cvikkoló gépek transzmissziós szíjjal járnak és ha az egyiket megindítják, valamennyi működik. Ha például az egyik munkás kimegy, a gép üresen jár.

A sajátmotoros cvikkoló-gép új kor szak kezdetét jelzi. Ez jobb, praktikusabb, kevesebb energiát fogyaszt.

A gép másik érdekese és fontos újítása a következő: a testház fedele csuklókon jár és eddig csuklókon járt és eddig majdnem minden cvikkoló gépen előbb-utóbb letört; új pótalkatrészt kellett készíteni. A szovjet gépen ezt a letörést vesztélyt praktikusán ru-

góval kiküszöböljük ki.

„Útoltérni és túlhaladni a kapitalista technikát” — mondotta Sztálin 1928-ban, az ötéves tervek kezdetekor. A tőkés szakemberek csak mosolyogtak erre. A jóslat azonban teljes mértékben valósággá vált. A mai sztálini korszak, a kapitalista gépeknél sokkal tökéletesebb, precíz, kombinált ipari és mezőgazdasági gépeket termel.

A gépes különben Dulca Alexandru élmunkás fogja kezelni, aki már a régi berendezésekkel 180 szálalétra teljesítette a normát. A szovjet géppel bizonyára még jobban nővel.

lejen felül keres havonként. A 19 éves Pop Ioan néhány hónappal ezelőtt került a gyárba. Mint olajozót alkalmazták. A fiatal fiú géphez került. Ma ő is négy gépen dolgozik és 8891 lej volt a havi fizetése.

CÉLTUDATOS IDEOLÓGIAI ÖNKÉPZÉS

A munkában elért eredményeket céltudatos, ideológiai önképzés előzte meg. Tudjuk, hogy az a munkás lehet szakmájában kiváló, aki politikailag is magasabb fokra küldi fel magát. A szatmári Textilgyár dolgozói kulturális téren is figyelemreméltó eredményeket értek el. Táncsoportjuk a legjobb Szatmáron. Színjátszóik nemrég mutatkoztak be. A bemutatkozás előadást Pálfalván az ottani „Lenin Zászlaja” kollektív gazdaság dolgozóinál végzett falumunkán tartották meg.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Befizetve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.823.

Igy épült fel a szamoscikói új iskola

SZAMOSCIKO. — (Levelezőnk től). Több, mint tízéves nagy problémája a falunak az iskolaépület, mert a meglévő semmiképpen se felelt meg a követelményeknek. Mind a román, mind a magyar tagozat bizony csak a legnagyobb nehézségek árán tudta megoldani a tanítás folyamatoságát. Ugyanakkor azonban ott volt a romokban heverő urasági lak, amit nagyszerűen át lehetett volna alakítani iskolának.

Még az elmúlt év télen merült fel a falu dolgozó előtti az, hogy ezt a romokban heverő urasági lakot iskolaépületnek kell átépíteni, hogy így oldódjék meg ez a kérdés.

Különböző nehézségek miatt csak a nyáron foghattak neki a munkának, amikor a romépületet az ideiglenes bizottság segítségével a falu kapta meg. Nehéz feladat volt még így is az építkezés, mert a falu kicsi és lakóinak többsége szegényparaszt, ezenkívül két éven keresztül jégverés pusztította a határt. A Román Munkáspárt helyi alapszervezete azonban nagyarányú felvilágosító munkát indított. Ebbe belekapcsolódott a MNSz és a tanítósg is. A román és magyar tanítók házról-házra járva, toborozták az önkéntes munkára az embereket és maguk is példaadón odaállottak a közművesek mellé dolgozni. Összegyűlt a feltétlen szükséges kiadásokra a pénz is. 150 ezer lej szedtek össze és az emberek 2800 munkaórát dolgoztak az iskolaépítkezésnél.

Hogyan csinálta ezt Szamosciko, hogyan mozgósította, hogyan szervezte meg munkára az embereket, amikor sokkal gazdagabb és nagyobb falvak is nehezen bírkóznak meg egy ilyen építkezéssel?

A RMPP helyi alapszervezetének mozgósító és felvilágosító munkájával és a MNSz segítségével bekapcsolták ebbe az akcióba a tömegeket és amikor már a magukévá tették az iskolépítés ügyét, a siker már nem is lehetett kétséges. A munkálatok irányítására egy kilenc tagú kollektívát szerveztek, amely cselekvő módon belefolyt minden apró részletbe és a falusi dolgozók tömegeinek ösvérfogása és ereje valóra váltotta a célkitűzést és ebben az évben már az új iskolaépületben tanulnak a szamoscikói dolgozó szegény- és középparasztok gyermekei.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGY-SZERTÁRAK

OKTÓBER 28-ÁN, PÉNTEKEN:

A 4. számú állami gyógyszer-tár (volt Csillag) Dózsa György-utca 36, a 6. számú állami gyógyszer-tár (volt Orangyal) Malinovszki-tér 1, a 9. sz. állami gyógyszer-tár (volt dr. Elek) Mócok-utja 110, a 10. számú állami gyógyszer-tár (volt Orient) Móricz Zsigmond-utca 1 és a 14. számú állami gyógyszer-tár, Deportáltak-utja 59 szám.

ARANYÓRA CSEMPÉSZEKET FOGTAK EL napokkal ezelőtt Temesváron. A csempészbanda feje Grünberger László, volt textilkereskedő, Március 6-utca 5 szám alatti lakásán stopperórákat, aranyórákat és arany cigarettatárcákat találtak a házkutatás alkalmával. Az aranytárgyakat elkobozták és megindították az eljárást.

ÁLLAMI ELELMISZERÜZLET NYÍLT a napokban Nagyenyeden. Az üzletet a gyulafehérvári állami kereskedelmi vállalat létesítette.

Időjárás:

A Franciaország fölött északkeletre elvonuló viharciklon hatására Izland felől betört hideg tengeri levegő csütörtökön erős szél, záporosok, a hegységekben hózáporok kíséretében elérte a Csch-meden-cét és a Kárpát-medence nyugati részét, erős lehűlést okozva. További előrehaladása azonban meglassult, mert a Balkán felől meleg szubtrópusi levegő áramlik hazánk felé.

Erdély nyugati részén tegnap már megindult a felhősödés, míg a többi részeken napos volt az idő. Kolozsváron délelőtt 19 fok volt, a légnymomás 765 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DÉLIG:

Nyugaton megélénkült északnyugati szél, erős felhősödés, néhány helyen eső, záporosok, a hőmérséklet esik. Erdély többi vidékén déli, délnyugati szél, kisebb felhősödés, csapadékra valószínűség.

A TUDÓVESZ ELLENI KAMPÁNY SORÁN a fővárosban tíz TBC-rendelőt létesítettek. Ezekben a rendelőkben minden hónapban élelmiszeres csomagokat osztanak ki a betegeknek. A napokban a 9. számú TBC rendelőkben 133 csomagot osztottak ki.

A DAC ÁLLAMI VÁLLALAT bármilyen mennyiségű curkjája gyapjút becserél pamutra. Azok a dolgozó földművesek, akik gyapjubeszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tettek, főlegesen gyapjujukat becserélhetik a DAC-nál. Egy kiló mosatlan curkjája gyapjuért egy negyedkiló és egy kiló mosott gyapjuért pedig félkiló gyapotot kapnak.

FORRESTAL, A MEGBOLONDULT USA-HADÜGYMINISZTER iskolát csinált Amerikában: példájára valósággal divattá vált az örültség. Szeptember elején a New Jersey állam Camden városában egy háborút viselt elmebeteg tizenkét embert meggyilkolt, ötöt pedig megsebesített. Az amerikai újságok a gyilkosról úgy beszéltek, mint új „amerikai hírességről”, aki világrekordot állított fel. Egyetlen lap sem akadt, amely felvetette volna a kérdést: hogyan történhetik meg, hogy egy magát civilizáltnak nevező országban egy örült bármikor orvul legyilkolhatja polgártársait?

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG 1950-54 ötéves állami terve során összesen 53 ezer lakást építenek. A lakások építési költsége több mint két és fél milliárd forint. E lakásokból Budapesten 10 ezer, a többi városokban 14 ezer lakás épül. Az üzemi lakások száma eléri a 15 ezeret. Ezenkívül több mint 14 ezer falusi lakás épül az állami birtokokon, gépállomásokon és tanyaközpontokban.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Hálás köszönetet mondunk mind azoknak, akik felejtethetetlen halottunk: id. Rudi István temetésén részvételükkel fájdalomukat nyihitni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a zenészeknek, akik megjelenésükkel és szereltek megnyilvánulásával nyihitették gyászunkat. — A gyászoló család.

Világosság

Az aradi CFR labdarugócsapata felhívásának eredménye:

Egyre több labdarugó szerepel a normadöntő munkások között

Hetekkel ezelőtt történt, hogy az aradi CFR labdarugó csapatának vezetősége és játékosai versenyre hívták az A-liga csapatait. Az aradi CFR versenyfelhívására az A-ligás csapatok igen-nél válaszoltak. November 7. tiszteletére az A-ligás labdarugó csapatok tagjai elhatározták, hogy a termelésben elért újabb eredményekkel kívánják megünnepelni a haladó emberiség nagy ünnepét, a világtörténelmi jelentőségű Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulóját. Sportolónk így akarják kimutatni a Szovjetunió és a nagy Sztálin iránti végtelen ragaszkodásukat és szeretetüket.

A labdarugó csapatok között kifejlődött verseny lelke, motorja a versenykezdeményező aradi CFR labdarugó csapata. Az aradi vasutas csapat valamennyi tagja a termelésben dolgozik és még hozzá kiváló teljesítményt ér el. A csapat három játékosa Zuerovszki, Pernyei és Illés, a normát túlszárnyaló munkások között vannak és nagy sikerrel küzdöttek az önköltségi ár csökkentéséért folytatott külön versenyben is. Nemcsak maguk végzik lelkiismeretesen munkájukat, hanem a műhely többi dolgozóját is vezetik, tanítják őket. Nekik köszönhető, hogy vasuti műhelyük dolgozói mind részt vesznek a november 7. tiszteletére rendezett szocialista versenyben. Az aradi CFR labdarugói október 23-án, vasárnap egész nap önkéntes munkával vettek részt az új aradi stadion tatarozásában, amelyet november 7-ig teljesen befejeznek.

A sepsiszentgyörgyi Textila labdarugó csapatának játékosai — aradi kartásai példamutatásán felbuzdulva — ugyancsak kitüntették magukat a termelésben. Így például Kis, Sinka, Mihály és Orosz János nevű játékosok, akik a szövő osztályon dolgoznak, 16 százalékkal szárnyalták túl a normát. Darabos nevű játékosuk, aki a fonó osztályon dolgozik, 7 százalékkal haladta meg a normát. Az árúelosztó osztályon dolgozó Kiss Lajos 16 százalékkal, Boga Ferenc ugyancsak 16, míg Székely András, Daragovics és Stefan 10-10 százalékkal termeltek normán felül.

90.000 ifjúnok és dolgozó jelentkezett eddig a jelvénytörző versenyekre

KOLOZSVAR. — A jelvénytörző versenyek iránt országwide egyre nagyobb az érdeklődés. Az Országos Testnevelési és Sportbizottság legutóbbi jelentése szerint az országban eddig közel 90.000 ifjúnok és dolgozó nevezett be a jelvénytörző versenyekre. A legtöbb városban már kiosztották a díjakat is: arany és bronzjelvényt.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a TSB úgy döntött, hogy a jelvénytörző versenyekre a jelentkezést november 7-ig, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója napjáig meghosszabbítja. Eddig az időpontig még fel lehet iratkozni a jelvénytörző versenyekre a TSB megyei szervezeteinek osztályain. Ki-

vétel képeznek a Duna-Fekete-tenger csatornánál dolgozó ifjúnok, akik november 15-ig jelentkezhetnek még a jelvénytörző versenyekre. Itt az ifjúnok december elsejéig tarthatják meg az atlétikai jelvénytörző próbáikat, míg a többi városokban november 15-ig kell befejezzék az atlétikai versenyek próbáit.

Az Országos Testnevelési és

Sportbizottság engedélyezte, hogy mindazok az ifjúnok, akik kiváltották a jelvénytörző könyvecskéjüket, az atlétikai versenyszám után már jelentkezhetnek ideológiai vizsgára a TSB megyei szervezeteinél. Kolozsváron pénteken este 7 órakor tartják meg román és magyar nyelven a jelvénytörző versenyen résztvevők ideológiai vizsgáját.

KAPÁSBÓL...

A SZATMÁRI MAGYAR FIULICEUM kosárlabdázói a kolozsvári 2. számú magyar fiuliceum kosarosaival mérték össze erejüket, s a találkozó a kolozsvári fiuk 47:26 (27:12) győzelmevel végződött. Kosárbók: Szabó L. 14, Sárosi 6, László 6, Szilasi 4, Nelu 15, Szalma 2, illetve Szekács 6, Ferenczi 1, Kósa 5, Pintye 4, Baner 2, Udvari 2, Kádár 4, Jakab 2. A mérkőzést Kovács tanár vezette.

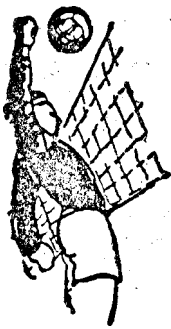
Az 1949-1950 télen a Szovjetunió jégkorongbajnokságában 310 csapat vesz részt.

A SZOVJETUNIO FŐVÁROSÁBAN jelenleg sport dokumentum filmet forgatnak. A sportfilm felvételei a budapesti Vasas és a moszkvai Dinamo mérkőzésről készültek.

A RESICAI METALLOCHIMIC csapat négy olyan igazolatlan játékos szerepeltetett az aradi CFR ellen megnyert Őszi Kupa mérkőzésen, akiknek nem lett volna joguk játszani. A szövetség döntése értelmében a mérkőzést 3:0 gólaránnyal az aradi csapat javára igazolták. A mérkőzést eredetileg a Metallochimic 2:0 arányban nyerte meg.

A HERBÁK JÁNOS-MŰVEK szombaton délután 5 órakor és vasárnap délelőtt 9 órakor, územek közötti női és férfi vívóverseny rendez a 2. számú fiuliceum Farkas-utca 18 szám alatti tornatermében. A Herbák János-művek dolgozó közöl eddig 30 neveztek be a versenyre.

AZ ATLÉTIKAI SZÖVETSÉG legutóbb megtartott ülésén úgy határozott, hogy nem hítelestí Toma Ioan (KESE) Kolozsváron elért 54.71 méteres és Dumitru Constantin Petrosényben elért 53.27 méteres kalapácsvető csúcseredményét. Marad tehát a régi csúc, melyet Toma Ioan (KESE) tart az 1948-ban elért 52.40 méteres dobásával.

ÖSSZEALLITOTTAK A BOLGÁROK ELLEN JÁT-SZÓ MAGYAR CSAPATOT

BUDAPEST. — Bulgária válogatott labdarugócsapata kedden megérkezett a magyar fővárosba, hogy pihenően álljon ki nehézségek ígérkező vasárnapi mérkőzésére. A bolgár csapat legutóbb a cseh válogatotttal győzte le Prágában 3:1 arányban, s most a magyar csapat ellen igyekszik bebizonyítani, hogy ragyogó győzelme nem véletlen műve volt. A legutóbbi magyar-bolgár mérkőzés, melyet a múlt évben Szófiában játszottak le, a bolgár csapat 1:0 arányú győzelmevel végződött. A mérkőzést Sebes Gusztáv magyar szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze: Henni — Rudas, Balogh II. — Bozsik, Lóránt, Zakariás II. — Budai, Kocsis, Deák, Pusztás, Tóth. A bécsi győztes csapat tehát csak a balszélső helyen változott.

A két ország B. válogatottja Szófiában mérkőzik. Erre a mérkőzésre a következő összeállítású magyar csapat utazik: Groszls — Kovács II., Kónya — Kovács I., Nagy II., Horváth — Dombos, Aspirány, Mészáros, Keszthelyi, Ilvászky.

LELKES MUNKA az IMSz kiskolcsi szervezeténél

KISKOLCS. — A tagok újraírása után rendkívül megerősödött az Ifjúmunkás Szövetség kiskolcsi — Szatmár megye — szervezete. Az újraírások előtt Kiskolcson nem lehetett nagyobb akciós mozgósítani az ifjakat, mert a szervezetben meghúzódott reakciós magatartású fiatalok különböző mesterkedésekkel gátolták a szervezet tevékenységét. Amióta befejeződött a tagok újraírása és eltávolították a szervezetből a kulákleányokat, egyszerrre megjavult a munka és a szervezeti élet. Régebben a tagsági díjak fizetése is rendszeretlenül történt, viszont most minden tag pontosan fizeti tagsági díját.

Általános javulás észlelhető az agitációs munkában is. Az ifjak agitációs tevékenysége eredményeképpen a község dolgozó földművesei idejében befejezték az őszi szántást és vetést.

Ugrásszerűen megjavult az alapszervezet nevelő munkája. Az ifjak komolyan látogatják az olvasóköroket s lelkesen kapcsolódnak bele egyes kérdések megvitatásába. Komolyan nekilátanak az egyéni tanuláshoz és egy hónap alatt 52 brosurát és szépirodalmi könyvet olvastak el az alapszervezet tagjai. Rendszeresen készülnek minden vasárnapra kultúrmasorral, amelyre sikerült bevonniok a szervezeten kívül álló dolgozó földműves-ifjakat is.

Lelkesen vesznek részt az önkéntes munkában a szervezet tagjai. Legutóbb sportpályát készítettek önkéntes munkával és segítettek a községi iskola és kultúrterem rendbehozásában.

Az ifjúmunkások újraírása nagy mértékben előrelendítette a szervezet munkáját, s egyre komolyabb tevékenység nyilvánul meg a tagok körében.

A szarvaszói állami gazdaságban

Kitűnő eredményeket érnek el a szovjet mezőgazdaságtudomány módszereinek alkalmazásával

SZARVASZÓ. — (Tudósítónktól.) A máramarosgyei szarvaszói állami gazdaság csemetekertjében ebben az évben 170.743 különféle almafacsemetét oltottak. Az oltások 95 százalékát sikerült. A csemetekert dolgozója a kitűnő eredményeket a szovjet tudomány példáját követve érték el. A Szovjetunió kolhozmozgásának példáját követve, a Román Munkáspárt utmutatásai alapján a gazdaságban egy 12 tagból álló csoportot alakítottak a falkola dolgozóit. Ez a csoport 50 százalékkal haladta túl a normát. A szovjet munkamódszerek alkalmazása révén a dolgozók közül többen élmunkások lettek. Hrin János, Zsurzs János, Ulics Mihály, Lumé Irén és Dancs Anna a csemetekert kitűnő dolgozói.

Sertéshizlalásban is nagyszerű eredményt értek el a szarvaszói állami gazdaságban, 40 kilogrammos malacokból 2 hónap alatt 130 kilogrammos sertéseket hizlaltak ki. A kihizlalt sertéseket a „Comcar” állami vállalatnak adták át.

Kibővítették a csemetekertet a gazdaság dolgozóit. 1950-ben 18 millió facsemetét fognak termelni. A talajelőkészítő munkálatok már megtörténtek és 8 hektár területet még ebben az évben gyü-

mölcsmagvakkal fognak bevetni: almával, szilvával, körtével, cseresznyével és barackkal.

Az állami gazdaság állatállománya részére gondoskodtak téli takarmányról. Hét istállót építenek újjá, hogy biztos telelést nyújtsanak az állatok számára.

A fenti eredmények mellett hiányosságok is vannak a gazdaságban. A munkát nem szervezték meg eléggé gondosan. A gazdaság gyümölcsösében rengeteg hullott gyümölcs van a földön, amit nem szedtek össze. A hullott gyümölcs összeszedését idejében kell

Kibővült a révi iskola

RÉV. — (Levelezőnktől.) Rév községben az elmúlt időkből a magyarnyelvű elemi iskolának csak négy osztálya volt. A közoktatási reformnak köszönhető az, hogy az idén megnyitott az V-ik osztály is, amelynek 50 tanulója van és két terem áll rendelkezésére.

A szülők hálójukat fejezik ki az új osztály létesítéséért, ami lehetővé tette azt, hogy gyermekeik ingyenesen, itthon, anyanyelvükön tudják folytatni tanulmányukat.

Az iskolának azonban még hiányosságai is vannak. Az első négy osztályban 112 gyermek tanul s mindössze két tanterem van. A tanterület tagjai emiatt nem tudnak kellő mértékben foglalkozni az első osztállyal, amelynek egyedül kellene egy tanterem. A révi ideiglenes bizottságnak az iskola segítségére kell sietnie és meg kell oldania a kérdést, hogy a tanítás zavartalan legyen.

Gazda Géczl Ferenc

Szamosmegyei levelek

Baczán időben elvégzik a vetést

BACZA. (Levelezőnktől.) — Bacza községben a dolgozó földművesek időre befejezték a cséplést. Most nagy lendülettel dolgoznak, hogy az őszi vetéseket is be tudják fejezni a kitűzött határidőre. A falu dolgozó földművesei kötelezettséget vállaltak arra, hogy eleget tesznek a Román Munkáspártnak az ország dolgozó kenere biztosítására való felhívásnak, és október hó folyamán 100 százalékosan teljesítik a községi vetési tervet. Bacza községben jól halad a munka, a dolgozó földműveseknek nem kell nehézségekkel megküzdniök, mert a tarlóhántást is idejében elvégezték, így most az eke jól fogja a földet.

Fehér István

Szamosujvár dolgozó földművesei teljesítették a vetési tervet

SZAMOSUJVÁR. (Levelezőnktől.) — Szamosujvár dolgozó földművesei 10 nappal ezelőtt, október 18-án megkezdtek az őszi vetést. A most folyó vetések a terv túlteljesítését célozzák. Az ideiglenes bizottság irányításával az őszi betakarítások is rendben folynak. Önkéntes munkák bekapcsolásával sikerült a környéken lévő bő gyümölcsstermést a megfelelő időben leszedni. Az önkéntes munkában az ideiglenes bizottság alkalmazottai és az iskolák tanulói jártak elől. Az elemi iskolák növendékei az erdei makktermés összegyűjtésével fejtették ki hasznos munkát.

Kis Endre

Szabotáló nagygazdát leplezték le Somkeréken

SOMKERÉK. (Levelezőnktől.) — Halász István somkeréki nagygazda még meg sem kezdte az őszi vetést. Több mint 8 hektár földet kellene szalmagabonával bevetnie, de nincsen egy szem vetőmagja sem. Hogy a vetőmaggal mit csinált, azt most fogja kideríteni a milícia.

Az, hogy Halász István még mindig nem vetett, az ideiglenes bizottság hibája is. Az ideiglenes bizottság tagjai nem voltak elég éberek a nagygazda mesterkedéseivel szemben. A község dolgozó földművesei most leplezték Halász István nagygazdát és arra kényszerítik, hogy a vetést mielőbb elvégezze.

Méhász István

Az izai járás dolgozó földművesei

a máramarosi vetési munkák élén

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) Máramaros megye területén nagy lendülettel folynak az őszi vetési munkálatok. A munkálatok élén az izai járás dolgozó földművesei haladnak. Ebben a járásban a vetési munkálatokat a

Szovjetunió mezőgazdaságának tapasztalatai alapján végzik a dolgozó földművesek. Az izai járás dolgozó földműveseinek példáját kell követniök a sugatagi járás szegény- és középparasztjainak is. Ebben a járásban elmaradtak a vetési munkákkal. Különösen Róna és Felsőlóna községek dolgozó földművesei maradtak le. Ezekben a községekben az ideiglenes bizottságok nem szervezték meg jól a munkálatokat és nem végeztek kellő felvilágosító munkát a dolgozó földművesek között.

Az őszi mezőgazdasági munkákkal egyidőben folyamatban van a legelők megisztatása is. A havasmezői legelőknél 250 hektárról takarították le a bokrokat és a töviseket. Legelőisztatási munkálatokra a megyei ideiglenes bizottság 2 millió lejt irányított elő.

IGY ÉLÜNK A KOLHOZBAN

Pasa Angelina ukrainai, sztárorbesevői kolhozparasztasszony 1930-ban traktorista lett. Merész úttörő. Ő a világ első női traktoristája. Előtte: azt hitték, hogy e foglalkozáshoz férfi testalkat és erő szükséges. Pasa Angelina nemcsak maga lett kitűnő, gépét jól kezelő, rekordteljesítményekre képes traktorista, de brigádokat szervezett és tanított be. Nevét pár év múlva a Szovjetunió minden zugában, sőt az egész világon ismerték. Erről a traktorista pá-

lyafutásról a sztárorbesevői Zaporozsec kolhoz kezdeteiről és jellemkedéséről szól ez a kereksetlen szavakkal megírt, néhol természetleírásokkal megtűzdelt asszonyi írás.

Pasa Angelina 1930-ban lett traktorista, két év múlva már 25 tagu traktorista női brigádot szervezett. 1933-ban a női brigád önállóan vezette a traktorokat. Ugyanebben az évben a női brigád a traktormunkálatok tervét 129 százalékban teljesítette s átlagban és gépenként 739 hektárt szántottak fel. 1935 telén Pasa Angelina a traktorista élmunkások kongresszusán találkozott Sztálinnal, akinek az egész brigád nevében megígérte, hogy a jövőben gépenként 1200 hektárt fognak megdolgozni. 1935. őszén korán megindultak az esőzések. Emiatt párszáz hektárral kevesebbet szántottak. Az utána következő nagy viharok idején éjjel-nappal dolgoztak és behozták a veszteséget. Az évi eredmény gépenként 1225 hektár volt.

1936-ban a kerületben 10 női traktorista brigádot alapítottak. A gyakorlottabbak élemték a brigádból, helyettük: ujoncok álltak be. Ez volt Pasa Angelina híres „traktoregyetem”. Ebben az évben egy gép teljesítménye már 1600 hektár volt. Ezerszámra érkeztek a levelek a bator, crósakaratu asszonyhoz. 1937 márciusában Moszkvában megtartották a traktor- és brigádvezetők első értekezését. 55 brigád átlag 1000 hektárt szántott, 300 brigád átlag 790 hektárt. Meg kell jegyezni, hogy ebben az évben a traktoristák átlagos szovjetunióbeli teljesítménye 465 hektár volt.

Drámai erejű az önéletrajzunk az a rész, ahol az 1945-ös mezőgazdasági munkálatokat írja

le. A földet oly kitűnően művelték meg, hogy a szárazság nem ártott a gabonának és jó termésátlagokat értek el. Pasa Angelina írása nem regény. Nem irodalmi munka, de érdekes, magával sodró dokumentum. Nincs meséje, cselekménye, de lelkesít és kitűnő képet kapunk belőle a kolhoz belső életéről. A könyv világsikeret aratott és minden nyelvre lefordították. Magyar áttűtetése a Falu Könyvtára sorozatban, az „Orosz Könyv” kiadásában jelent meg.

Átszervezték öt MNSz szervezetet Kolozs megyében

KOLOZSVÁR. — Alapos tisztogatás indult meg nemrég a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinél Kolozs megyében. A hármas bizottságok minden MNSz szervezetnél megkezdtek a szervezet, valamint a tagság felülvizsgálását. Ennek során néhány helyi szervezetnél leváltották a vezetőséget, a tagok sorából kizárták a névellenes elemeket, s helyes útra lerelték a szervezet tevékenységét.

Fejérden leváltották a kulákság befolyása alatt álló és passzív magatartást tanúsító intézőbizottsági tagokat. A szervezetből kizártak nyolc nagygazdát, akik az olvtelen magyar egység hirdetésével bomlasztották az együttélés nemzetiségek közötti baráti viszonyt, gátolták a szervezet munkáját, szabotálták a gabonabeszolgáltatást, rémhíreket terjesztettek és demokráta ellenes magatartást tanúsítottak.

Mákfalván átszervezték a vezetőséget és leváltották az elnököt, mert részegségből kifolyólag elhanyagolta a munkát, szembehelyezkedett a községi ideiglenes bizottság intézkedéseivel, diktatórikus és sovíniszta magatartást tanúsított. A passzív intézőbizottsági tagokat leváltották. Rémhirtorjosszágért és antidemokratikus magatartásért 15 osztályelleneséget kizártak a tagok sorából.

Az utóbbi hetekben még három MNSz helyi szervezetet szerveztek át a hármas bizottságok. Kolozson és Bihalon például az átszervezés alkalmával több névellenes személyt zártak ki a szervezetből, akik magatartásukkal gátolták a szervezeti és a mezőgazdasági munkálatok sikeres végzését.

A hármas bizottságok alapos előkészületek után és konkrét adatok alapján készítették elő a szervezetek megisztatását. A bizottságok szoros együttműködtek a pártszervezetekkel. A községi ideiglenes bizottságokkal és a tömegszervezetekkel. A MNSz megyei szervezete helyszíni kiszállások alkalmával a legmehetségesebb támogatást nyújtotta a hármas bizottságoknak ebben a munkában.

A tordai járás túlteljesítette a vetési tervet

TORDA. (Tudósítónktól.) — Torda-aranyos megyében október 25-ig az őszi vetési terv 93,90 százalékát végezték el a dolgozó földművesek. Az állami gazdaságok dolgozói járnak elől szép példával, 102,45 százalékban teljesítették a vetési tervet. Az állami gazdaságok dolgozói begyűjtötték a kukoricát, a napraforgót, a burgonyát és a cukorrépát is. Egy-két napon belül, a gyéresi gép- és traktorállomás segítségével befejezik a mélyszántást.

A vetési munkálatok lendületesen folynak, a dolgozó földművesek versenyben állanak egymással. Október 25-ig az alábbi eredményeket érték el:

A ludasiakat megelőzve, a tordai járás dolgozó földművesei törtek előre, 100,58 százalékban teljesítették a vetési tervet. Második helyen a ludasi járás dolgozó földművesei állnak, 98,9 százalékos teljesítménnyel. A szentmihályi járás dolgozó földművesei megelőzték a gyéresiéket, a harmadik helyre törtek fel, 93,62 százalékban teljesítették a vetési tervet. A gyéresiök 91,98 százalékos eredményt értek el.

A hegyvidékek nehéz terepein is rennek eredményeket értek el a dolgozó földművesek. A járai járás szegény- és középparasztjai 87,3 százalékban teljesítették a tervet. A topánfalvi járásban 84,61 százalékban teljesítették a tervet, október 25-ig. Az aranyosbányai járás dolgozó földművesei még mindig hátrul kullognak, a tervnek mindössze 8,12 százalékát valósították meg.

A Román Munkáspárt irányításával és az ideiglenes bizottságok, valamint a tömegszervezetek mozgósító munkája nyomán Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei egyre nagyobb lendülettel végzik a vetést s a lemaradt aranyosbányai járásban kívül időre be fogják fejezni.

Szigorubb ellenőrzést a zöldségpiaci magánkereskedők fölött

Alkalmazzák a 6. számú rendeletet a zöldségpiacon

KOLOZSVAR. — Hiányos Kolozsvár élelmiszerellátása. Szervezetlen a zöldségpiacon a láncolók és feketék ellenőrzése. A fogyasztókat ma is súlyosan érinti a piaci hiánárcátlan harcosolása: magasak az árak, egyes közszükségleti cikkek eltűntek a forgalomból és a tisztasági, illetve egészségügyi szempontok nem érvényesülnek kellőképpen.

Az utóbbi napokban lényeges áremelkedés mutatkozik az egyes élelmiszerekben. A korpásliszt 60-80 lej és a fehérsliszt 110 lej. A zsír és a szalonna 340 lejről 400 lejre emelkedett. Az olaj vérvényesen eltűnt a piacról. A tojás 13 lej. A zöldség és gyümölcs ára mérsékelt.

Az áremelkedés oka, hogy az őszi mezőgazdasági munkálatok következtében lényegesen kevesebb termelő hozza be értékesítené árúját. A magánkereskedők természetesen kihasználják a helyzetet: felvásárolják falvakon az élelmiszereket és jelentős haszonnal továbbadják Kolozsváron. Lelkiismeretlen magatartásukat igazolja, hogy korpát kevernek a lisztbe, beteg leölt állat húsból előállított húskészítményeket értékesítenek, az Aprozartól beszerzett zöldséget és gyümölcsöt félárral továbbadják. S még tovább lehetne sorolni arcátlan ténykedéseik egész sorát.

Az olaj eltűnésének egyszerű a magyarázata: a napraforgómag beszállításáig zár alatt tartják az olajpréseket, mert csak így akadályozható meg a törvényes rendelkezések kijátszása, ami természetesen a dolgozókat rövidítené meg. Egyébként több, mint 110 vagon napraforgómagot gyűjt be november 10-ig a Comcereal s rövidesen megkezdik az olaj sajtólását.

A tojás drágaságának oka a hidegebb időjárás bekövetkezése: lényegesen csökkent a tojás-termelés. Kevesebb a felhozatal s a szövetkezeteken, állami üzleteken és étkezdéken keresztül kevesebb tojást oszthat szét a megyei szövetkezeti szövetség. A zöldségpiacon már nem jutott tojás s így a kúfárok kihasználva a helyzetet, magasan tartják az árakat. A szövetkezeti szövetség rövidesen bekapcsolja Szilágy megyét is a tojásgyűjtésbe, ami lényegesen nagyobb felhozatalat biztosít. Főképpen a zöldségpiacot látják el tojással, s ezzel lemorzsolódik a mostani 13 lejés ár.

A piac ellátásának kérdése csak nagyobb méretű gyűjtéssel oldható meg. Ameddig a szövetkezetek és állami kereskedelmi szervek nem biztosítják a piac bőséges ellátását, a magánkereskedelmet nem lehet kiszorítani. Viszont ez nem jelent azt, hogy a magánkereskedelem kénye-kedvére uralhatja az élelmiszerpiacot. Rendszeres ellenőrzéssel biztosítani kell a reális árakat.

A gyűjtésnél előálló nehézségeket egyszeribe megoldotta a prémium rendszer. Mikor a termelő átadja mezőgazdasági termékét a szövetkezetnek, közszükségleti cikket kap viszonzásképpen alacsony áron. A szövetkezet, például, amikor átveszi tojást, akkor kifizeti a tíz tojás árát s utána két karika cernát ad a termelőnek hivatalos áron. Nagyobb mennyiségű mezőgazdasági termék átadásakor vásznat, gyapotot, cernát, zefírt és egyéb közszükségleti cikket kap a termelő a szövetkezetektől.

A gyűjtés alapos megszervezéséig, és a piac nagyobb mérvű ellátásáig fokozottabb ellenőrzést kell gyakorolni a piaci magánkereskedelem fölött. A városi ideiglenes bizottság 6. számú rendelete kifejezetten előírja, hogy a zöldségpiacon csak engedéllyel lehet árulni, kivéve a termelőket. Tehát: akinek nincs engedélye, azt ki kell seperni a piacról. Az engedéllyel rendelkező magánkereskedőket pedig szorítsák rá az előírt árak betartására. Ehhez azonban szükséges a milícia erőteljesebb támogatása és a kereskedelmi ügyosztály, valamint a piacot ellenőrző szervek nagyobb aktivitása. Kapcsolódjék ehhez a munkához az egészségügyi ügyosztály is: ellenőrizze rendszeresen, az egészségügyi rendelkezések szigorú betartását.

A jól megszervezett gyűjtés, a gyakori áru-szállítás és a fokozott ellenőrzés oldhatja meg Kolozsváron az élelmiszerellátás nehézségeit.

Elveszett okmányok PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

1. TURÓS IOAN, Cluj, Str. Armata Rosie Nr. 71, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 24043/1947, eliberat de Poliția Cluj 8405
2. ELENA RACOLTA Cluj, Str. Strâmbă Nr. 17, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 35.642/1947, eliberat de Poliția Cluj. 8411
3. LONCA IOAN, Cluj, Str. Valea Fânețelor Nr. 42, Livretul Militar, eliberat de Cercul Teritorial Cluj, Procesul-Verbal de treerat, eliberat de Sfatul Popular Urban Cluj și Procesul-Verbal de măcinat. Tkv (SI)

4. SCHWARTZ IULIANA, Albert și Ernest, Cluj, Str. Mikes Nr. 22, Cartelele de Alimentație tip „D1” Nr. 11070 și tip „D2” Nr. 824.536 și 824.537, eliberate de I.O.V.R. pe semestrul IV. Tkv (SI)

5. ALBERT ELISABETA, Cluj, Str. Heltai Nr. 46, Fișa Nr. 2, eliberată de Milizia Cluj. Tkv (SI)

A ROMAN OPERA MŪSORA:

- November 1. Kedd este 8 órákor: Evadnyító előadás: „IGOR HERCEG” (premier).
- November 2. Szerda este 8 órákor: Balett előadás. Csajkovszkij: „A HATYUK TAVA” és SEHARAZADÉ.
- November 4. Péntek este 8 órákor: „A PIKK DÁMA”.
- November 6. Vasárnap d. u. 3 órákor: Matiné-balett előadás.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŪSORA:

Október 28-án, pénteken este fél 8 órákor: KULONOS HAZASSAG. Felújítás, idén először.

Október 29-én, szombaton este fél 8 órákor: BANYASZOK. Negyed szer.

Jegyelővétel: A színház pénztárána délelőtt 10—2, délután 5—fél 8 óra között és az AGES-nél (Szabadság-tér 6.), egész nap. Az előadás kezdetekor a nézőtérre vezető ajtókat lezárjuk.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŪSORA:

UJ IDŐK: Romfilm hiradó. — Egy gyűri története. — 1949. évi kitüntetett szovjet film. — Szovjet festők iskolája. — Georgiát úttörők.

RPR. Parchetul Tribunalului Cluj. Dos. Pr. 17/32961/1949. PUBLICAȚIUNE. D-na Varvara SOCULSCHI, domiciliată în Cluj, Str. Carcalachi Nr. 5, prin petiția înregistrată la acest Parchet sub Nr. 32961 a cerut reconstituirea actului de naștere, arătând că s'a născut în comuna Sofia (Anfisofoa) jud. Bălți din părinții Vasile și Ana la data 8 Octomvrie 1892. Noi, Procurorul-Şef al Parchetului Tribunalului Cluj, în conformitate cu D. L. Nr. 4062—1940 invităm persoanele și autoritățile care dețin actul sau orice inscripții privitoare la actul a cărei reconstituire se cere să le depună neîntârziat la acest Parchet. Cluj, la 22 Octomvrie 1949. Procurorul-Şef (ss) C. Stegăroiu L. S. Grefier, (ss) Florian P.

RPR. Parchetul Tribunalului Cluj. Dos. Pr. 17/32961/1949. PUBLICAȚIUNE. D-na Varvara SOCULSCHI, domiciliată în Cluj, Str. Carcalachi Nr. 5, prin petiția înregistrată la acest Parchet sub Nr. 32961 a cerut reconstituirea actului de naștere, arătând că s'a născut la data de 20 Aprilie 1884 din părinții Nedejdea și Nicolae în oraşul Harchov (URSS) Noi, Procurorul-Şef al Tribunalului Cluj în conformitate cu dispozițiunei D. L. Nr. 4062—1940 invităm persoanele și autoritățile care dețin actul sau orice alte inscripții privitoare la actul a cărei reconstituire se cere, să le depună neîntârziat la acest Parchet. Cluj, la Octomvrie 1949. Procurorul-Şef, (ss) Stegăroiu C. L. S. Grefier, (ss) Florian P.

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 3526/1949. — Extras depe Cartea de judecată civilă Nr. 3526/1949. Judecătoria în numele legii hotărâşte: Admite acțiunea intentată de către reclamantul NÁDÁŞAN Ioan din Cluj, Str. Dózsa Nr. 4 cu petițiunea înregistrată la Nr. 3526/1949 și în consecință. Declară desființată căsătoria intervenită între numitul și soția născuta Halász Iuliana cu domiciliul în loc necunoscut, în fața Ofițerului de Stare civilă al comunei Cluj, înregistrată la Nr. 967 din 21 Decemvrie 1935. Divorțul se pronunță în ședința publică, azi, 6 Octomvrie 1949. Judecător, (ss) Laurențiu Decusoră. L. S. Asesor: (ss) Ilyés Eugen, (ss) Djigola Sergiu Grefier, (ss) Dobocan Victor. 3316

R. P. R. Parchetul Tribunalului Cluj. Nr. Pres. 32.928/1949.

PUBLICAȚIUNE
KRACH Samuil și KRACH Nusia Ana, domiciliată în Cluj, Str. Dubălarilor Nr. 34 prin petițiunea înregistrată la Nr. 3023/1949 din 10 Octomvrie 1949 cer reconstituirea următoarelor acte de stare civilă: Krach Samuil, născut la 27 Octomvrie 1905 în Strojinet din părinții Krach Abraham Mayer și Blümel (Betty) născ. Linker, reconstituirea actului său de naștere, iar Krach Nusia Ana, născută la 28 August 1917 în Banila-Siret din părinții Biermann Josef și Raschela Biermann, născ. Schwarz, reconstituirea actului său de naștere. Noi, Priumul Procuror al Tribunalului Cluj, având în vedere disp. art. V. din D. L. Nr. 4062—1940, invităm pe toți acei care dețin acte cu privire la reconstituirea certificatelor de naștere a petiționarilor Krach Samuil și Krach Nusia Ana, să le depună cât mai neîntârziat la grafa civilă a Tribunalului Cluj. — Dată în cabinetul nostru din Palatul Justiției Cluj, azi 17 Octomvrie 1949. Primprocuror, (ss) C. Stegăroiu, L. S. Primssecretar, (ss) Fl. Pop.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, rokon és jó barát

Özv. Balázs Elekné, szül. Laborfalvi Benke Irma

1949 október 26-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 1. hó 28-án délután 3 órákor lesz a házsongardi temető kápolnájából. A gyászoló család

VESZÜNK Pic-up-os rádiót Industria Chimico-Farmaceutica Nr. 3. KOLOZSVAR. Székely Mózes-utca 5 szám

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

- ELADÓ butorok. Masaryk-utca 37, ajtó 2. Megtekinthető 2—6-ig. 8341
- TIZEDESMÁZSA, 200 kilós eladó. Horváth, Monostori-ut 56. 8383
- KIFOGÁSTALAN 38-as női bakancsot vennék. Cim a kiadóban. 8397
- SZÉP ebédibutor 6 székekkel eladó. Cim a kiadóban. 8400
- ELADÓK: hálószoba-berendezés, ebédiasztal, székek, más butorok. Kossuth Lajos-utca 7. Házfelügyelőnl. 8401
- ELADÓ 2 darab nagy káposztáshordó. Gospodarilor (Földész)-utca 23. 8402
- RÁDIÓ, Telefunken 4+1 eladó. Traian 6. Délután 3—5-ig. 8403
- HASZNÁLT politurozott hálószoba, ágybetétekkel, kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető Amurg (Alkony)-utca 39, 2—5-ig. 8408
- NŐI és férfi kerékpár olcsón eladó. Szondi-utca 68. 8412a
- KOMBINÁLT szekrény, használt modern ebédli és kombinált szoba eladó. Butorasztalos, Kossuth Lajos-utca 32. 8412b
- SÜRGŐSEN keresek 42-es bakancsot, lehet sibakanes is, Vörös Hadsereg-utja 1. Szuterén. 8420

- ÖF SZÁZ és ezerliteres boroshordók eladók. Március 6-utca 24. Tkv (SI)
- ELADÓ egy kabát 12 éves gyermekre és egy csillár. Racovita 35. Tkv (SI)
- ELADÓ Underwood írógép, jó állapotban. Augustus 23-utca, 10. Telefon: 23—36. Tkv (SI)
- ELADÓ 12 személyes Rosenfahl és 6 személyes komplet ebédli-szevív. Vörösmarty 50. Délután 4—6-ig. Tkv (SI)
- ELADÓ irodai bõrgarnitúra. Vörösmarty 50, 3—6-ig. Tkv (SI)
- ESZ-KLARINÉTOT, használtat veszek. Maracsek János, Baba Novac-utca 12. 8391
- VESZEK használt afrikot (Seegrast). — Hához megyek Cimeket kérem „Tengerifü” jelígere a kiadóba leadni. 8395
- ELADÓ egy kékróka-boa. Március 6-utca 4, földszint 3, 1—3-ig. 8427
- ELADÓ sötétszürke kétsoros térfiruha. Kossuth Lajos-utca 1. Pál. 8428

ELCSERÉLNEM 2 szoba, konyha, komfortos, nagy kertés gazdasági udvaros lakásomat 3 szobás komfortossal a központban. Cim a Szlovában. Tkv (SI)

ALLÁST KAPHAT

FODRÁSZSEGÉDET, jó munkást, fiatalat, havi 2000 lejjel és teljes ellátással azonnalra felveszek. Szabó Sándor fodrász, Ludus, jud. Turda. Tkv (K)

EGYEDŰLÁLLÓ nõt bejárónőnek azonnalra felveszek. Kómálalja-utca 23, I. emelet, ajtó 8. 8378

KÜLÖNFÉLEK

PIANINÓT keresek bérbé, Berde Mózes-utca 2. II. emelet, ajtó 22. 8418

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kikölcsönzése. „Dáhlia” Horea-ut 35. Tkv

MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANAL. Dózsa György-utca 22. Tkv.

Keresünk v'z-és gőz-vezeték-szerelőket, sa'át szerszámmal
Industria Chimico-Farmaceutica Nr. 3.
KOLOZSVAR,
Székely Mózes-utca 5 szám

CARBONIFERA
EXPLOATAREA SORECANI
ALKALMAZ
műszaki és irodai tisztviselőket és könyvelőket
Ajánlatok a Molotov-utca 19 szám alatti irodába teendők le

A VICTORIA Szövetkezet
értesíti tagjait, hogy cipőosztálya: Dózsa György-utca 1 szám és Szabadság-tér 15 szám alatti üzleteiben október 28-án, pénteken délután 4 órától
gyermekcipőket oszt ki, összesen 260 párat
Kiosztanak ezenkívül férfi és női cipőket
VEZETŐSEG

KÖZÉPFOKU FÉMPARI MŪSZAKI ISKOLA
Kolozsvár, Traian-utca 27, sz. nyilvános áríjlesztést tart 1949. október 31-én, hétfőn déli 13 órákor műhelysarnok építésére.
Az áríjlesztést az iskola igazgatósági irodájában tartják meg. Az áríjlesztési feltételek és a termékek megtekinthetők az iskola igazgatóságánál, munkanapokon 8—14 óra között.
Igazgatóság.